

یشت‌نوم

ایرانیان خندیدن هم بلدند

حسین عبد‌الهاشم‌پور

● ۱- عمده تصویری که از ایرانیان به دنیا مخابره می‌شود، افرادی برافروخته یا در حال گریستن است؛ حال آنکه ایرانی وجوه دیگری هم دارد. ایرانیان در کنار ارزش‌ها، آیین‌ها و البته برخی مشکلات روزمره، مردمانی شادری، بذله‌گو و طنززنند؛ چه‌بسا از این‌منظر در دنیا بی‌نظیرند، حتی از پیامک‌های تلفن همراه یک ایرانی پیداست که اینجا اعتراض می‌خوانند؛ حال چرا دنیا از ما چنین تصویری ساخته، سؤال بجایی است.

۲- باید دست‌میزاد گفت به خلاقیت «رامبد جوان» و دستاورد بزرگ «خندوانه» که خود واقعی ایرانیان را به نمایش گذاشته است؛ اما افسوس که این برنامه در شبکه‌ای ارائه می‌شود که هنوز دسترسی عام به آن وجود ندارد؛ حال آنکه خندوانه را نه‌تنها باید در شبکه‌های سراسری مثل یک و سه بلکه روی آنتن‌های ماهواره به‌صورت جهانی پخش کرد؛ بله واقعا جای خندوانه شبکه نسیم نیست!

۳- خندوانه به تلویزیون آموخت که می‌توان برنامه‌هایی ساخت که شبکه‌های ماهواره‌ای در پی تقلیدش باشند؛ استمرار نوآوری‌ها در این برنامه مانند اضافه‌شدن جناب‌خان و حال مسابقه کم‌دین‌ها... سبب شده این‌روزها خندوانه به سرآمد برنامه‌های صداوسیما بدل شود.

۴- مسابقه کم‌دین‌های برتر «خندوانه» شاید یکی از بکرترین سؤزه‌های تلویزیونی چند دهه اخیر است که اگر با همین کیفیت ادامه یابد، می‌تواند تا سال‌ها با ترکیب‌های تازه‌ای از چهره‌ها تولید شود؛ و حتی به صورت زنده روی آنتن برود.

۵- کاش دست‌کم، گلچینی از این برنامه در شبکه‌های سراسری و ماهواره‌ای هم پخش شود تا جمع افزون‌تری از ایرانیان از این یزم شبانه جامی نوش کنند و دنیا بداند ایرانیان خندیدن هم بلدند! و اتفاقا چهره خندان‌شان بسیار زیاست.

زیر آسمان فیروزهای

انتشار آلبوم علی تفرشی

● **شرق**، علی تفرشی، آهنگ‌ساز و خواننده موسیقی پاپ، پس از چندین‌سال دوری از انتشار آثار موسیقایی، به‌زودی تازه‌ترین آلبومش را منتشر می‌کند. علی تفرشی، آهنگ‌ساز و خواننده موسیقی پاپ که تیتراژ سریال «خانه سبز» با بازی خسرو شکیبایی را نیز در کارنامه‌اش دارد، آلبومی با نام «شبت خوش باد، من رقصم» را منتشر می‌کند. آهنگ‌ساز و تنظیم‌کننده هر ۹ قطعه این آلبوم علی تفرشی است که در آن از اشعار و غزل‌های بزرگان ادبیات پارسی از جمله عطار، عراقی، سعدی، مولانا و ابن‌الحج در اثر این بهره گرفته. در این آلبوم نوازنده‌هایی از جمله رضا تاجبخش، بهرام دهقانپار، بابک ریاحی‌پور، دارا دارابی، فیروز ویسانلو، امید حجت، هومن نامداری، همایون نصیری، بهنام ابطحی، آزاد میرزابور، صدا صدیقی، داود ورزیده، بابک بنی‌حسینی و محمدرضا آقایی حضور دارند.

خطوط ناپیدادر خانه هنرمندان

● مستند «خطوط ناپیدا»، امروز سه‌شنبه هفدهم شهریور ساعت ۱۹ در خانه هنرمندان تهران به نمایش درمی‌آید. «خطوط ناپیدا» داستان زندگی «علی راشکی»، طراح و نقاش سیستان‌ای، است که با وجود کمبود امکانات در روستای محل‌تولدش و معلولیت مادرزادی‌ای که از آغاز زندگی همراهش بوده، توانسته تا تلاش فردی و همراهی خانواده و دوستان، جایگاه هنری خوبی به دست بیاورد. او علاوه‌بر یافتن راه‌هایی برای مشکلات جسمی، دررشته نقاشی موفق به تحصیل و دریافت کارشناسی‌ارشد تصویرسازی شده است. مهدی درخشانی، کارگردان این فیلم، زندگی یک نقاش را در سیستان‌ویلوچستان دنبال می‌کند و به بهانه کشف رموز آن، سعی در نمایش واقعیت‌های این استان دارد.

شرق، مقصد بعدی امیر نادری، ایتالیاست. این کارگردان ایرانی که این‌روزها در هفتادودومین جشنواره فیلم ونیز به‌سر می‌برد، باز هم در ایتالیا باقی می‌ماند تا «کوه» را بسازد. او می‌گوید هر کارگردانی می‌خواهد یک فیلم در ایتالیا بسازد. امیر نادری یکی از فیلم‌سازان سینمای موج نو ایران است که یکی از آثارش با عنوان «دونده» مورد توجه قرار گرفت و از سوی برخی منتقدان در فهرست یکی از تأثیرگذارترین فیلم‌های ربع‌قرن اخیر انتخاب شد. او متولد ۱۳۲۵ در آبادان است که با دیدن فیلم و نمایش، خواندن نقد فیلم و معاشرت با منتقدان، به‌طور خودآموخته وارد سینما شد. در ابتدا به‌عنوان عکاس در چند فیلم مهم سینمای ایران کار کرد. در سال ۱۳۵۰ اولین فیلمش، «خداحافظ رفیق»، را کارگردانی کرد که باوجود داشتن ضعف‌هایی در کلیت آن، نخستین فیلمی بود که خشونت را با مفهومی مستقل از آنچه در «فیلمفارسی» به نمایش درمی‌آمد، نشان داد و در ادامه، فیلم‌هایی همچون «سازدhenی»، «مرثیه»، «ساخت ایران»، «دونده»، «آب، باد، خاک»، «مهنّت» از روی شماره»، «ماراتون»، «وگاس» یک داستان واقعی» و «کات» را ساخت. تیرماه سال جاری نیز جواد طوسی، منتقد سینما، به بهانه نمایش فیلم تازه امیر نادری با عنوان «یک مکالمه» با «میزانسن با آرتور پرن» در جشنواره فیلم کارلو وی‌واری، در گفت‌وگو با «شرق» مروری بر سینمای این کارگردان داشت: «بخشی از پیکره فردی امیر نادری وام‌گرفته از تجارب عکاسانه است. این مترتال تا یک جایی می‌تواند به کمک ابزار تکنیکی، شاهکار تولید می‌کند. از یک‌جا به‌بعد، باید این مترتال با یک سری عوامل دیگر به‌درستی کلاژ شود تا با طیف‌های مختلف مخاطب ارتباط بگیرد و ما شاهد یک اثر سینمایی باشیم که دراین‌حال که با مخاطب خاص ارتباط می‌گیرد، با یک تماشاگر عادی هم ارتباط بگیرد، درحالی‌که ما می‌بینیم امیر نادری برخلاف این فرمول عمل کرده و خودش را تکرار می‌کند. مثلاً در

فیلم «مهنّت» آنچه شاهدیم، تکرار «تکتنا»ست در خارج از این جغرافیا. در این فیلم هم انکار تکرار روایت «علی خوشدست» را شاهدیم». او در تحلیل آثار نادری افزود: «وقتی این تکرار با یک خلاقیت و جهان‌بینی نو آمیخته نباشد، آثار نادری تا کجا قابل دفاع است؟ مسلماً از یک‌جا به‌بعد او با همان ابزار صنعتی خودش در حال تکرارشدن است. وقتی او مهاجرت می‌کند، اشرافش بر مناسبات جدیدی که در یک جامعه بیگانه جا خوش کرده، چندان نیست که یک نقطه مکمل جذاب را خلق کند و نهایتاً ما با آثاری مواجه می‌شویم که نه‌تنها برای مخاطبان غیرایرانی قابل‌فهم نیست، بلکه برای بینندگان کلاسیک فیلم‌های خودش نیز اقعان‌کننده نیست. از اینجا به‌بعد ما حسرت امیر نادری‌ای را می‌خوریم که دوران اوجش را در همین جامعه تثبیت کرد»

فیلمی کم‌دیالوگ

نادری از سال ۱۳۶۹ در آمریکا زندگی می‌کند و در سال ۲۰۰۸ برای فیلم «وگاس» براساس یک داستان واقعی» نامزد جایزه شیر طلای شصت‌وپنجمین

فیلم بعدی امیر نادری در ایتالیا، موفق خواهد بود؟

مأموریت غیرممکن یک آبادانی در ونیز

نادر(راست) در کنار بنیام جسنواره ونیز.

جشنواره فیلم ونیز شد. حضور او در این جشنواره محدود به همین دوره نشده و «کات» که تجلی‌ای از سینمای پاکوزو است، بخش اقی‌های این جشنواره در سال ۲۰۱۱ را افتتاح کرد. نادری پارسال هم با فیلم «گفت‌وگویی با آرتور پرن» در بخش کلاسیک جشنواره ونیز حضور داشت و این‌روزها که هفتادودومین دوره آن درحال برگزاری است، این کارگردان ایرانی بار دیگر در ونیز به‌سر می‌برد. علاقه او به جشنواره فیلم ونیز موجب شده است که «ورایتی» در شروع گفت‌وگویی که در حاشیه جشنواره با نادری انجام داده، او را به‌عنوان طرفدار جشنواره فیلم ونیز توصیف کند. روایتی همچنین با بیان اینکه نادری، کارگردان فیلم «دونده» و یکی از فیلم‌سازان مؤلف است، به دو فیلم «کات» و «وگاس» اشاره کرده و در ادامه گفته است که فیلم جدید نادری «کوه» نام دارد و در یکی از روستاهای دورافتاده ایتالیا ساخته خواهد شد. «کوه» فیلمی سبلیک است که داستان آن قرن‌ها قبل در روستایی رخ می‌دهد که زیر کوه لاتمار در بخش اتو آدیجی ایتالیا واقع است. یک کشاورز و همسرش

طنین موسیقی فولکلور در بلغارستان پیچید

تندیس طلا برای «خراسان»

اشاره کرد: «من معتقدم مدال طلایی که دریافت کردیم متعلق به گروه بامداد نیست بلکه متعلق به موسیقی خراسان است. اگر گروه‌های دیگری به سازهایشان سلط و متوسط به بالا باشند و بتوانند موسیقی خراسان را اجرا کنند، در این جشنواره شرکت می‌کردند، مقام می‌آوردند. ما از این گروه‌ها در خراسان و مشهد کم نداریم و این به علت غنای موسیقی خراسان است». او با اظهار تأسف از بی توجهی نسبت به موسیقی محلی در ایران افزود: «متأسفانه این زمینه برای معرفی و مهجور واقع شده و به آن بهایی داده نمی‌شود. گرچه این اتفاقات بهتری خواهد افتاد؛ ضمن اینکه ما می‌بینیم متأسفانه صداوسیما ویرترین موسیقی‌های پاپ و گاهی سخیف است و کمتر برای ارائه موسیقی اصیل، سنتی، مقامی یا حتی موسیقی فاخر فرصتی ایجاد می‌کند. به نظر من مخاطبان، حداقل باید در معرض انتخاب قرار بگیرند و فرصتی برای انتخاب داشته باشند؛ متأسفانه در حوزه موسیقی خردمان که متعلق به فرهنگ ماست، برداشته نمی‌شود». بابک شایق، نوازنده و مدرس سنتور نیز به «شرق»

گفت: «در مقایسه با چیزی که ما در بلغارستان دیدیم عملاً در کشور ما حمایت رسمی از موسیقی فولکلور صورت نمی‌گیرد. نوازنده‌های فولکلور اکثراً منزوی هستند و هر از گاهی با خبر بیماری یا درگذشت یک نوازنده و موسیقی‌دان محلی روبه‌رو می‌شویم. در حالی که اینجا گنجینه‌های موسیقی ما هستند و درگذشت هر موسیقی‌دان فولکلور دنیایی از ملودی‌ها و ریتم‌های بکر، زیر خاک دفن می‌شود بدون اینکه هیچ جایی به‌طور رسمی ثبت و ضبط شده باشد؛ باید از دانش موسیقی‌دان‌های محلی استفاده شود. بنای موسیقی کلاسیک ایرانی روی موسیقی محلی ما گذاشته شده و بی توجهی به این حتی می‌تواند تأثیرات منفی روی موسیقی کلاسیک ما بگذارد». احسان نصیبی، خواننده گروه بامداد که مقام اول آواز در هشتمین جشنواره موسیقی جوان را نیز در کارنامه خود دارد، ادامه داد: «متأسفانه هیچ حمایتی از موسیقی خراسان نمی‌شود و درحال حاضر مطلوب‌ترین قشر جامعه ما را موسیقیدانان تشکیل می‌دهند. ما شاهد بی‌مهری‌های فراوانی به بزرگان و اسطوره‌هایی چون مرحوم استاد پورطیایی، مرحوم استاد عسکریپور و... بوده‌ایم و قطعا در زمینه شرایط موسیقی خراسان روند روبه‌شلی نخواهد داشت. باید از هنرمندان حمایت همه‌جانبه شود تا هنرمند حداقل بتواند هنر خود را ارائه دهد. شرکت در جشنواره‌های بین‌المللی و درخشش گروه‌ها و هنرمندان نشان‌دهنده ارزش والای موسیقی اصیل و فولک ایرانی است و ما امیدواریم توجه بیشتری به این شاخه از موسیقی بشود. این جشنواره سطح بسیار بالایی دارد و نکته قابل تأمل اینکه از شاخه‌های متنوعی نیز برخوردار بود». همچنین فرشته مدرس‌نژاد، نوازنده تمبک و محخوان در این رابطه به «شرق» گفت: «در همه جای دنیا برای معرفی و شناساندن انواع موسیقی‌های منطقه خودشان برنامه‌ریزی و بسترسازی خاصی دارند. ما نیز باید برای عرصه‌های متنوع موسیقی کشورمان برنامه داشته باشیم. حمایت‌های معنوی و مادی از برگزاری متعدد کنسرت‌ها و اجراها به خصوص در موسیقی فولکلور چه در داخل و خارج از کشور، یکی از مهم‌ترین اقدام‌هایی است که می‌توان در این زمینه برای معرفی و حمایت از آن انجام داد. موسیقی یک موهبت است و همان‌گونه که می‌توان به غذای روح آن را تعبیر کرد، اهمیت‌دادن و در اولویت قراردادن آن برای جامعه جوان کشورمان از ضروریات و الزامات جامعه محسوب می‌شود». او با اشاره به جشنواره برگزارشده در بلغارستان اضافه کرد: «در انتخاب ملودی‌ها سعی شده بود که قدرت ظرافت و طراوت موسیقی فولکلور هرچه بیشتر در عرصه بین‌المللی شناسانده شود و البته من نیز در این گروه مسجیح از اینکه نوازنده سیم ناچیز در شناساندن موسیقی کشورم داشته باشم بسیار خشنود و مفتخرم».

کیوسک‌های ایرانی آرزوی جهانیان را ثبت می‌کنند

شرق، کیوسک‌های ایرانی بعد از فانوس‌ها به شهرهای مختلف سفر می‌کنند تا طی یک پروژه پژوهشی که تا سال ۲۰۱۷ ادامه دارد، آرزوهای مردم را ثبت و تحلیل کند.مهران راد، طراح پروژه هم‌تجربگی است. او در گام اول این پروژه، فانوس‌هایی را در بسته‌های پستی به ۷۰ کافه در ۱۷ کشور مختلف فرستاد و حالا در مرحله بعد، با قراردادن کیوسک‌هایی در تهران و انتقال آنها به دیگر شهرها، در نظر دارد در یکی، دوسال آرزوهای مردم را ثبت کند. او در نشست خبری‌ای که صبح دیروز، ۱۶ شهریور در مجتمع تجاری سام‌ستر برگزار شد، در مورد جزئیات این طرح گفت: «در این پروژه، یک کیوسک به فضاهای مختلف شهری می‌رود و در داخل آن به جای تلفن، یک تبلت قرار گرفته که مردم می‌توانند در مدت ۱۵ ثانیه آرزوی خود را در آن ضبط کنند». به‌گفته او نصب این کیوسک از کافه‌ای در خیابان فرشته تهران شروع می‌شود که در صورت توافق سازمان زیباسازی شهرداری تهران، این کیوسک در بام تهران و راه‌آهن نصب می‌شود. این کیوسک بعد از تهران، به تبریز و از آنجا به استانبول ترکیه و سپس به شهرهای مختلف دنیا خواهد رفت. این پروژه به جمع دارند، برای من خیلی جالب است».

پرده نقره‌ای

نذر بذریاش برای فیلم مجیدی

● **شرق**، دست‌به‌دست‌شدن خرید بلیت‌های ندری در فضا‌های مجازی برای فیلم محمدرسول‌الله (ص) و افزایش بهای بلیت سینما از جمله اخباری بود که از آغاز نمایش عمومی این فیلم سینمایی، خبرساز شد. هرچند این خبر توسط شرکت تور تابان، پخش‌کننده این فیلم، تکذیب شده اما در روزهای گذشته برخی از چهره‌ها از جمله مهرداد بذریاش، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی، از این فیلم حمایت و دیدنش را به مردم پیشنهاد کرده‌اند. بذریاش در صفحه اینستاگرام خود نوشت: بیایم نذر کنیم و اطرافیان را تشویق به دیدن فیلم محمد(ص) کنیم. اگر می‌توانیم تعدادی بلیت هم تهیه و به اقوام و دوستان هدیه دهیم. در فضای مجازی هم نسبت به تبلیغ این فیلم همت گماریم. فروش بالای این فیلم با توجه به تبلیغات وسیع شهری و مضمون فیلم، خیلی دور از ذهن نبود اما فروش دومیلیاردی فیلم طی ۱۲ روز از استقبال چشمگیر مردم از این فیلم حکایت می‌کرد و همین موضوع باعث شد که سئنان‌های ویژه‌ای برای نمایش این فیلم در سینماها در نظر گرفته شود. در حالی است که برخی از کارگردان‌هایی که هم‌زمان با اکران

فیلم محمد(ص)، فیلم‌هایشان روی پرده است، از بی‌عالتی در نحوه تخصیص سالن به نمایش این‌فیلم کله کردند و خواستار رسیدگی به این موضوع شدند. درهمین‌راستا علیرضا رئیسان که هم‌اکنون فیلم سینمایی «دوران عاشقی» را در اکران سینماها دارد، در نشستی که با حضور عوامل فیلمش برگزار شد، در بخشی از صحبت‌هایش به این موضوع اشاره کرد و گفت: من به‌هیچ‌وجه از این وضعی که پیش آمده‌اند رضایت ندارم؛ دلیلش هم خیلی روشن است و اصلاً بحث محتوای فیلم آقای مجیدی مطرح نیست، چون من این فیلم را ندیده‌ام و در مورد آن هیچ قضایوتی ندارم؛ بلکه در مورد شکل اجرای یک کاری است که حقوق دیگران را غصب کرده‌اند. به‌این‌دلیل که فیلم ارزشمندی ساخته شده است و بینندگان موظف هستند بروند و این فیلم را ببینند. او معتقد است که با اختصاص سالن‌های بیشتر به نمایش فیلم حضرت‌محمد(ص)، حق انتخاب برای مردم کم می‌شود و در نتیجه فیلم‌های دیگری که در سالن‌های کوچک‌تر اکران شده‌اند دیده نخواهند شد. از سوی دیگر برخی دیگر از کارگردان‌ها مثل علی ملاقلی‌پور که فیلم «قتندون چیزیه» را در اکران سینماها دارد، ناراضی‌ان که کم‌شدن سالن‌ها و سانس‌های نمایش‌دهنده فیلمش را با حضور کم می‌شود و در نتیجه فیلم‌های دیگری که در سالن‌های کوچک‌تر اکران شده‌اند دیده نخواهند شد. از سبب این موضوع، داود ورزیده، بابک بنی‌حسینی و محمدرضا آقایی حضور دارند.

● مستند «خطوط ناپیدا»، امروز سه‌شنبه هفدهم شهریور ساعت ۱۹ در خانه هنرمندان تهران به نمایش درمی‌آید. «خطوط ناپیدا» داستان زندگی «علی راشکی»، طراح و نقاش سیستان‌ای، است که با وجود کمبود امکانات در روستای محل‌تولدش و معلولیت مادرزادی‌ای که از آغاز زندگی همراهش بوده، توانسته تا تلاش فردی و همراهی خانواده و دوستان، جایگاه هنری خوبی به دست بیاورد. او علاوه‌بر یافتن راه‌هایی برای مشکلات جسمی، دررشته نقاشی موفق به تحصیل و دریافت کارشناسی‌ارشد تصویرسازی شده است. مهدی درخشانی، کارگردان این فیلم، زندگی یک نقاش را در سیستان‌ویلوچستان دنبال می‌کند و به بهانه کشف رموز آن، سعی در نمایش واقعیت‌های این استان دارد.